

Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komiteja

2022/2171(INI)

10.3.2023

ATZINUMS

Sniegusi Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komiteja

Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejai

par ES Tekstilizstrādājumu ilgtspējas un apritīguma stratēģiju
(2022/2171(INI))

Atzinuma sagatavotāja: *Alice Kuhnke*

PA_NonLeg

IEROSINĀJUMI

Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komiteju rezolūcijas priekšlikumā, ko tā pieņems, iekļaut šādus ierosinājumus:

- ņemot vērā ANO Ģenerālās asamblejas 2015. gada 25. septembra rezolūciju Nr. 70/1 “Pārveidosim mūsu pasauli: ilgtspējīgas attīstības programma 2030. gadam”,
 - ņemot vērā Parlamenta 2017. gada 27. aprīļa rezolūciju par ES pamatiniciatīvu attiecībā uz apģērbu ražošanas nozari¹,
- A. tā kā dzimumu līdztiesība ir viens no ES pamatprincipiem, kas nostiprināts Līguma par Eiropas Savienību (LES) 2. pantā un 3. panta 3. punktā, Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 8. pantā un Pamattiesību hartas 23. pantā; tā kā Komisija Dzimumu līdztiesības stratēģijā 2020.–2025. gadam ir apņēmusies dzimumperspektīvu integrēt visos gan iekšējās, gan arī ārējās politikas veidošanas aspektos un līmeņos, tostarp pievērsties konkrētu nozaru vajadzībām, problēmām un iespējām;
- B. tā kā tekstilrūpniecība un apģērbu ražošana bieži vien paļaujas uz lētu darbaspēku; tā kā no visiem apģērbu ražošanas nozarē nodarbinātajiem sieviešu īpatsvars ir aptuveni 80 %², un līdz ar to sievietes nesamērīgi cieš no apģērbu ražošanas nozares negatīvās ietekmes; tā kā zemās algas³ kopā ar zemu vai neesošu sociālo aizsardzību sievietes un bērnus padara īpaši neaizsargātus pret ekspluatāciju; tā kā tekstilizstrādājumu ražotājvalstīs minimālā alga ir divas līdz piecas reizes zemāka par iztikas minimumu; tā kā apģērbu ražošanas nozarē strādājošie vidēji saņem tikai 1–3 % no galīgās apģērba mazumtirdzniecības cenas⁴; tā kā sieviešu nodarbinātība apģērbu ražošanas nozarē jaunattīstības valstīs ir ievērojams atspazs māsaimniecību ienākumu un nabadzības mazināšanas ziņā; tā kā ES Tekstilizstrādājumu ilgtspējas un apritīguma stratēģijā ir ietverti ekoloģiskie mērķuzdevumi, taču nav ņemti vērā citi būtiski nozares aspekti, piemēram, darba ņēmēju tiesības un dzimumperspektīva;
- C. tā kā darbvietas, kuras tradicionāli uzskata par sieviešu darbu, vai darbvietas nozarēs, kurās pārsvarā strādā sievietes, piemēram, apģērbu nozarē, parasti nav pienācīgi novērtētas; tā kā sievietēm parasti ir pieejams ierobežots darbvietu un pienākumu klāsts, viņas cieš no horizontālas un vertikālas segregācijas un no dzimuma atkarīgas darba samaksas; tā kā bez tam sievietes slimo ar arodslimībām un viņām nav piekļuves pienācīgai un tik ļoti nepieciešamajai veselības aprūpei; tā kā sievietes cieš arī no tiešas un netiešas ar dzimumu saistītas diskriminācijas, ko nosaka nelīdzsvarotas dzimtiesības varas attiecības starp darba ņēmējiem, kas lielākoties ir sievietes, un vadības struktūrām, kurās dominē vīrieši, proti, nesamērīgi daudz vīriešu ieņem augstākos, organizatoriskos un vidējā līmeņa amatus;

¹ OV L 298, 23.8.2018., 100. lpp.

² Eiropas Parlaments, Parlamentārās izpētes pakalpojumu ģenerāldirektorāts, *Tekstilizstrādājumu nozarē nodarbinātie jaunattīstības valstīs un Eiropas modes industrija: virzība uz ilgtspēju?*, 2020. gada 24. jūlijs.

³ Tīrā apģērba kampaņa, *Citas algas iespējas: pārrobežu iztikas minimums Eiropā*.

⁴ *Ibid.*

- D. tā kā daudzas apģērbu ražošanas nozarē strādājošas sievietes pastāvīgi saņem vardarbības un seksuālas uzmākšanās draudus darba vietā; tā kā ietekmīgas globālās vērtības ķēdes bieži vien noklusē problēmas, kam pamatā ir ar dzimumu saistīta vajāšana, un nelīdzsvarotas dzimiskās varas attiecības šīs problēmas saasina vēl vairāk;
- E. tā kā daudzi cilvēktiesību pārkāpumi tekstilrūpniecībā, tostarp apģērbu ražošanas nozarē, ir saistīti ar darba tiesībām; tā kā Covid-19 pandēmijas laikā pieauga plaši izplatītā vardarbība pret apģērbu ražošanas nozarē strādājošām sievietēm, jo īpaši ārpus ES; tā kā, neraugoties uz cilvēktiesību pārkāpumu plašo izplatību, korektīvu pasākumu veikšana parasti izpaliek un piekļuvē tiesiskās aizsardzības līdzekļiem cietušās personas saskaras ar daudziem šķēršļiem, tostarp tādiem kā procesuālie šķēršļi, kas saistīti ar pieņemamību un pierādījumu atklāšanu, bieži vien atturošas tiesvedības izmaksas, kā arī nepastāv skaidri atbildības standarti par uzņēmumu līdzdalību cilvēktiesību pārkāpumos un trūkst skaidrības par ES noteikumu attiecībā uz starptautiskajām privāttiesībām piemērošanu pārrobežu civillietās; tā kā neefektīvas ir izrādījušās brīvprātīgās shēmas apģērbu ražošanas nozarē strādājošo sieviešu aizsardzībai pret vardarbību un ekspluatāciju darba vietā valstīs, kas noslēgušas tekstilizstrādājumu ražošanas apakšlīgumus; tā kā ir jāievieš saistoši pasākumi, ar ko vērstos pret šādiem cilvēktiesību pārkāpumiem;
- F. tā kā ANO ilgtspējīgas attīstības mērķu 5. mērķis ir “Dzimumu līdztiesība”, 8. mērķis ir “Pienācīgas kvalitātes nodarbinātība un ekonomikas izaugsme” un 12. mērķis ir “Atbildīgs patēriņš un ražošana”; tā kā šo mērķu sasniegšanā daudzas valstis atpaliek no saviem mērķrādītājiem, ko dalībvalstis apņēmušās izpildīt līdz 2030. gadam;
- G. tā kā 189 valstis ir parakstījušas un ratificējušas ANO Konvenciju par jebkuras sieviešu diskriminācijas izskaušanu (*CEDAW*), kurā noteikts, ka sieviešu diskriminācija “pārkāpj līdztiesības un cilvēka cieņas principu”;
- H. tā kā tekstilrūpniecība ir viena no vispiesārņojošākajām nozarēm⁵, kas gadā saražo 1,2 miljardus tonnu CO₂ ekvivalenta; tā kā eiropieši gadā patērē vidēji 26 kg tekstilizstrādājumu uz cilvēku, un ievērojama daļa no šiem izstrādājumiem nāk no trešām valstīm; tā kā tekstilrūpniecība, jo īpaši apavu un apģērbu ražošana, ir viena no visstraujāk augošajām nozarēm un līdz ar to tās ietekme uz vidi nepārtraukti pastiprinās; tā kā sievietes un meitenes biežāk nekā vīrieši ir finansiāli atkarīgas no apdraudētiem dabas resursiem un klimatiski neaizsargātām nozarēm un nereti pakļautas ar dzimumu saistītiem papildu faktoriem un šķēršļiem, kas pastāvīgi vairo viņu neaizsargātību pret klimata pārmaiņu un katastrofu ietekmi;
- I. tā kā sociālās, zaļināšanas un feminisma programmas ir savstarpēji saistītas un tām ir kopīgs mērķis, proti, nodrošināt resursu taisnīgu sadali; tā kā sievietēm, migrantiem un neoficiāli nodarbinātajiem un viņu līderībai ir būtiska nozīme aprites ekonomikas veicināšanā, kas turklāt ir nepieciešama zaļas un taisnīgas pārkārtošanās īstenošanai; tā kā līdz ar to sociālā ilgtspēja nav uzlabojama vienīgi ar vienu instrumentu, un šim mērķim ir jāpieiet holistiski, saskaņoti aptverot dažādus nozares sektorus, kas ietver dizainu, iegādi, ražošanu, patēriņu un reciklēšanu,

⁵ <https://www.europarl.europa.eu/news/lv/headlines/society/20201208STO93327/tekstilizstradajumu-razosanas-un-atkritumu-ietekme-uz-vidi-infografika>

1. atzīmē, ka tekstilrūpniecība ne vien atstāj būtisku negatīvu ietekmi uz vidi un klimatu, bet tai ir arī negatīva sociālā ietekme; uzsver, ka nesamērīgs skaits sieviešu un marginalizētu grupu ir iesaistītas nestabilos darbos, kuros darba apstākļi ir necilvēcīgi un bīstami, tostarp liels ir nodarbināto īpatsvars, kas strādā nepilnu darba laiku un neoficiāli, saņem mazas algas krietni zem iztikas minimuma, veic piespiedu darbu un strādā bīstamos darba apstākļos, cieš no sliktas veselības ķīmikāliju dēļ un no dzimumu vardarbības, tostarp seksuālas uzmākšanās; pauž nožēlu, ka ES Tekstilizstrādājumu ilgtspējas un apritīguma stratēģijā nav atzīta nozares darbaspēka vērtība, jo īpaši tajā strādājošo sieviešu loma;
2. uzsver, ka darba apstākļi un darba tiesības trešās valstīs, kas piegādā ES tekstilizstrādājumus, bieži vien ir ārkārtīgi slikti vai netiek pienācīgi īstenoti; jo īpaši uzsver seksuālās un reproduktīvās veselības un ar to saistīto tiesību ierobežojumus, kā arī apmaksāta grūtniecības un dzemdību atvaļinājuma ierobežojumus; uzsver, ka sievietes un neizdevīgā stāvoklī esošas grupas bieži vien strādā neoficiāli bez piekļuves sociālajam nodrošinājumam; uzsver, ka varas asimetrija starp pircējiem un piegādātājiem, kas veicina negodīgu tirdzniecības praksi, negatīvi ietekmē darba apstākļus, algas un pārprodukciju, nesamērīgi ietekmējot sievietes, jo īpaši trešās valstīs ar mazām algām, taču arī ražotājvalstīs ES; aicina Komisiju dzimumu līdztiesības aspektu iekļaut visos savos ierosinātajos tiesību aktos par negodīgas tirdzniecības prakses apkarošanu tekstilrūpniecības nozarē;
3. uzsver, ka tekstilrūpniecībā plaši tiek ziņots par dzimumbalstītu vardarbību; uzsver, ka apģērbu ražošanas rūpnīcās sievietes un meitenes sevišķi cieš no uzmākšanās un dzimumbalstītas vardarbības apdraudējuma, ņemot vērā viņu nestabilo un slikti apmaksāto darbu, kā arī ierobežotās iespējas uzlabot sociālekonomisko stāvokli, darba atrašanās vietu un dzīvošanu rūpnīcas teritorijā⁶; uzsver, ka dzimumbalstītā vardarbībā cietušie var saskarties ar šķēršļiem, ja vēlas ziņot par vardarbību vai uzmākšanos, un prasa tekstilrūpniecības nozares darba devējiem nodrošināt, ka tiek ieviesti stingri, dzimumsensitīvi operatīvā līmeņa sūdzību mehānismi, lai darba ņēmēji, nebaudoties no represijām, spētu anonīmi un konfidenciāli ziņot par uzmākšanos, vardarbību vai vardarbības draudiem; prasa ieviest atbilstīgus tiesiskās aizsardzības mehānismus; prasa uzraudzības un novērtēšanas pasākumu izstrādē iekļaut sievietes; aicina darba devējus darba ņēmējiem un darba ņēmējām nodrošināt apmācību un izglītību par dzimumu līdztiesību un dzimumbalstītu vardarbību;
4. pauž nožēlu, ka tekstilrūpniecības un apģērbu nozarē preču ražošanas procesi lielākoties ir pārcelti uz trešām valstīm, un ir neapmierināts, ka līdz ar to būtiski zūd nodarbinātības un uzņēmējdarbības iespējas Eiropas darba ņēmējām;
5. atzīmē, ka tekstilrūpniecības nozarē sievietes bieži vien netiek iekļautas lēmumu pieņemšanas procesos; aicina darba devējus tekstilrūpniecības nozarē veikt pasākumus, lai nodrošinātu sieviešu pārstāvību organizatoriskos, vadošos un vidējā līmeņa amatos, un aicina nodrošināt sieviešu pārstāvību konsultatīvajos forumos;
6. atzinīgi vērtē to, ka iepriekšējos gados ir atdzimis sieviešu vintāžas apģērbu tirgus;
7. aicina uzņēmumu un rūpnīcu pircējus izstrādāt dzimumu līdztiesības rīcības kodeksus,

⁶ <https://mneguidelines.oecd.org/oecd-due-diligence-guidance-garment-footwear.pdf>.

kas ietvertu pret dzimumbalstītu vardarbību un uzmākšanos vērstas rīcībpolitikas, kā arī skaidrus izpildes mehānismus; aicina uzņēmumu pircējus līgumos ar piegādātājiem iekļaut dzimumu līdztiesību;

8. mudina dalībvalstis ratificēt attiecīgās Starptautiskās Darba organizācijas konvencijas un īstenot tās ieteikumus, jo īpaši tos, kas paredzēti, lai nodrošinātu arodveselības, drošības un būvniecības standartus, arī attiecībā uz darbu mājās, jo tas dominē tekstilizstrādājumu un apģērbu piegādes ķēdē, mudina samazināt diskrimināciju dzimuma dēļ un nestabila darba īpatsvaru un aizsargāt darba ņēmējus no sliktiem darba apstākļiem un bīstamu ķīmisko vielu kaitīgās ietekmes, par ko nereti diemžēl trūkst pēc dzimuma sadalītu datu, kā arī mudina aizsargāt no vardarbības un uzmākšanās darbavietā; jo īpaši atzīmē Konvenciju par vardarbības un seksuālās aizskaršanas izskaušanu darba pasaulē (Nr. 190), Konvenciju par vienlīdzīgu atalgojumu (Nr. 100), Konvenciju par diskrimināciju nodarbinātībā un profesijā (Nr. 111) un Maternitātes aizsardzības konvenciju (Nr. 183); uzsver, ka cita starpā tekstilizstrādājumu ražošanā ir ļoti augsts ķīmikāliju patēriņš, un līdz ar to sievietes tiek pakļautas vēzi izraisošu ķīmikāliju, endokrīnās sistēmas darbības traucējumus izraisošu ķīmikāliju un alergēnu iedarbībai; uzsver, ka steidzami jāpieņem pasākumi par drošību un veselības aizsardzību darbā, kas ietvertu dzimumsensitīvu pieeju;
9. prasa, lai brīvi varētu dibināt strādājošo sieviešu arodbiedrības un ļautu tām darboties, un prasa ievērot tiesības uz koplīguma sarunām;
10. uzsver, ka tekstilrūpniecības nozarē būtiska loma ir prasmju apguvei, prasmju pilnveidei un pārkvalifikācijai, lai mazinātu dzimumu nelīdztiesību nodarbinātībā un panāktu, ka ES un valstu rīcībpolitikas un iniciatīvas atbalsta ar pietiekamu finansējumu; uzsver, cik būtiski ir, lai korporatīvie investori nodrošinātu, ka zemu atalgotiem tekstilrūpniecības nozares darbiniekiem, jo īpaši sievietēm un citām marginalizētām grupām, tostarp tiem, kas iesaistīti visnestabilākajos nodarbinātības veidos, ir pieejamas kvalitatīvas mūžizglītības un apmācības iespējas, jo īpaši pēc prombūtnes periodiem aprūpes dēļ, kā arī ir svarīgi īstenot iedarbīgus pasākumus, ar ko pārvarētu šādām iniciatīvām atvēlētā laika un resursu trūkumu, un novērst ar dzimumu saistītus aizspriedumus un dzimumu stereotipus; uzsver, ka darba ņēmēji ir jāinformē par viņu tiesībām, darba tiesību aktiem un drošības un veselības jautājumiem, kā arī jānodrošina vadītāju apmācība par dzimumu līdztiesību un nediskrimināciju; aicina Komisiju un dalībvalstis izstrādāt programmas, ar ko veicinātu sieviešu pilnīgu līdzdalību tekstilrūpniecībā un apģērbu ražošanas nozarē, koncentrējoties uz visiem ar šīm nozarēm saistītajiem aspektiem, un aicina veicināt labvēlīgu vidi, kurā darbības izveidot, popularizēt un attīstīt spētu sievietes;
11. aicina Komisiju un dalībvalstis pieņemt iedarbīgus pasākumus, ar ko nodrošinātu sieviešu piekļuvi taisnīgam un iekļaujošam digitālās un zaļās pārkārtošanās procesam tekstilrūpniecības nozarē;
12. prasa, lai tekstilrūpniecības nozares darba devēji saviem darbiniekiem sniegtu pamata sociālo nodrošinājumu;
13. atzinīgi vērtē priekšlikumu ekodizaina regulai par tekstilizstrādājumiem un

Tekstilizstrādājumu marķēšanas regulas pārskatīšanu⁷; prasa ieviest obligātu informācijas atklāšanu, sākot ar lielākajiem uzņēmumiem Savienībā, tostarp prasa atklāt informāciju par uzņēmumu negatīvo ietekmi uz cilvēktiesībām un vidi; atzīmē, ka šādi informācijai jābūt dzimumsensitīvai; prasa sociālos un darba standartus iekļaut gan ierosinātajā ekodizaina regulā, gan marķēšanas prasībās un prasa informāciju par šo standartu ievērošanu darīt pieejamu produktu digitālajās pasēs un noteikt par obligātu publiskajā iepirkumā; pauž bažas, ka priekšstats par produktu ietekmi saistībā ar kritēriju izstrādi par vidiskuma norāžu pamatojumu var būt sadrumstalots un ierobežots, ja netiks ņemta vērā sociālā un ar dzimumu saistītā ietekme; uzsver, ka šāds šaurs produktu ilgtspējas skatījums neatbilst nedz ES saistībām ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanā, nedz Eiropas zaļajam kursam; prasa tekstilrūpniecības uzņēmumiem sniegt detalizētu informāciju par dzimumu līdztiesības stāvokli uzņēmumos visās savās piegādes ķēdēs, kā to paredz ierosinātā direktīva par korporatīvās ilgtspējas ziņojumu sniegšanu un gaidāmā direktīva par pienācīgas rūpības korporatīvo ilgtspēju;

14. atzinīgi vērtē gaidāmo Komisijas priekšlikumu aizliegt piespiedu darbā ražotu produktu ienākšanu ES tirgū, kas attieksies uz piespiedu darba izmantošanu visās piegādes ķēdēs; atgādina, cik svarīgi ir dzimumu līdztiesības aspektu integrēt visās ES rīcībpolitikās; vēlreiz norāda, ka pienācīgas rūpības pienākumu ievērošana obligāti un visaptveroši jānodrošina visā vienotajā tirgū un ka bargas sankcijas jāpiemēro uzņēmumiem, kas darbojas iekšējā tirgū un neievēro vides un cilvēktiesību kritērijus, kuri tiks noteikti gaidāmajos pienācīgas rūpības tiesību aktos; pauž nožēlu, ka priekšlikumā direktīvai par pienācīgas rūpības korporatīvo ilgtspēju nav ņemts vērā dzimumu līdztiesības aspekts, un prasa priekšlikuma tekstā iekļaut dzimumperspektīvu; uzsver, ka tagadējā tekstilizstrādājumu vērtības ķēdē ar dzimumu saistīto negatīvo ietekmi nevar novērst vienīgi ar ierosinātajiem pienācīgas rūpības tiesību aktiem; uzsver, ka Komisijas ierosinātie tiesību akti par pienācīgu rūpību aptver tikai 1 % no ES uzņēmumiem, taču apģērbu lielāko zīmolu īpatsvars apģērbu ražošanas nozarē nav tik liels, kāds tas ir citās nozarēs, kurās ir ar augsta koncentrācija; tādēļ uzsver, ka noteikumi, kas attiecas tikai uz lielākajiem zīmoliem, liegs vairumam apģērbu ražošanas nozarē strādājošo, kuri bieži vien ir sievietes, gūt labumu no tiesību aktos paredzētās aizsardzības; mudina dalībvalstis, īstenojot tiesību aktus par pienācīgu rūpību, iekļaut pēc iespējas plašāku uzņēmumu klāstu;
15. uzsver, ka jāstiprina centieni publiskajā iepirkumā iekļaut sociālus dzimumvērtīgus apsvērumus, lai atbalstītu ilgtspējīgu tekstilizstrādājumu ražošanu, izmantošanu un apsaimniekošanu aprites cikla beigās; šajā sakarībā aicina pārskatīt 2014. gada Publiskā iepirkuma direktīvu⁸, kā arī Ekodizaina regulā papildus ekoloģiskajam kritērijam iekļaut arī sociāli atbildīga publiskā iepirkuma kritērijus;
16. aicina Komisiju un dalībvalstis sadarboties ar ieinteresētajām pilsoniskās sabiedrības personām, tostarp izglītības darbiniekiem, dzimumu līdztiesības organizācijām, sociālajiem partneriem un vietējām organizācijām, kas darbojas uz vietas, lai izstrādātu

⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1007/2011 (2011. gada 27. septembris) par tekstilšķiedru nosaukumiem un par tekstilizstrādājumu šķiedru sastāva etiķetēšanu un marķēšanu saistībā ar tiem, un par Padomes Direktīvas 73/44/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 96/73/EK un 2008/121/EK atcelšanu. OV L 272, 18.10.2011., 1. lpp.

⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/24/ES (2014. gada 26. februāris) par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK (Dokuments attiecas uz EEZ). OV L 94, 28.3.2014., 65. lpp.

programmas, ar ko palielinātu informētību par tekstilrūpniecības un apģērbu ražošanas nozares ietekmi uz vidi, klimatu un cilvēktiesībām, tostarp par darba apstākļiem sievietēm un meitenēm, un veicinātu aprites ekonomiku, kas ietver ilgtspējas attīstību un cilvēktiesību ievērošanu visā tekstilizstrādājumu vērtības ķēdē;

17. aicina Komisiju un dalībvalstis popularizēt un veicināt zināšanu un paraugprakses apmaiņu saistībā ar tekstilrūpniecības nozares apritīgumu un ilgtspēju; atzīmē, ka ilgtspējai un apritīgumam jābūt transversālam un ka šie aspekti jāintegrē dažādās rūpniecības nozarēs; atgādina, ka viens no ES Tekstilizstrādājumu ilgtspējas un apritīguma stratēģijas mērķiem ir izveidot visaptverošu satvaru, lai radītu apstākļus un stimulus ES tekstilrūpniecības nozares konkurētspējas, ilgtspējas un noturības palielināšanai; mudina Komisiju nodrošināt, ka šajā mērķī tiek ņemta vērā sieviešu būtiskā loma tekstilrūpniecības nozarē; aicina Komisiju stratēģijā integrēt dzimumu līdztiesības aspektu, jo īpaši attiecībā uz sieviešu tiesībām; uzskata, ka ar šo iniciatīvu jāveicina nediskriminēšana un jārisina vardarbības un aizskaršanas problēma darba vietā, kā to jau paredz Eiropas un starptautiskās saistības;
18. uzsver, cik būtiski ir aizsargāt un saglabāt tradicionālo amatniecību, kas ir visredzamākā nemateriālā kultūras mantojuma izpausme, kā arī jāstiprina dzimumu perspektīva, no kuras raudzīties uz sieviešu vēsturisko lomu kvalitatīvas amatniecības radīšanā, saglabāšanā un veicināšanā;
19. mudina dalībvalstis izmantot esošos fondus, ar kuriem atbalstītu finanšu instrumentus, attīstītu prasmes un uzlabotu rezultātus, izmantojot izglītības, apmācības un konsultāciju pakalpojumus, un palielinātu līdzdalību vietējās rīcības grupās, lai labāk garantētu sieviešu līdzdalību uzņēmējdarbībā tekstilizstrādājumu un apģērbu ražošanas nozarē;
20. atzinīgi vērtē piemērus tam, ka sievietes tekstilrūpniecībā spēj veiksmīgi ražot komerciāli dzīvotspējīgus produktus no pārtikas nozares vai citu nozaru blakusproduktiem vai atkritumiem;
21. mudina Komisiju un dalībvalstis izstrādāt stratēģijas, ar ko nodrošinātu sieviešu un meiteņu radīto videi draudzīgo produktu komerciālo dzīvotspēju; uzsver, ka ir jāizvirza virsmērķis samazināt augstas kvalitātes, izturīga un ilgtspējīga apģērba un apavu izmaksas, lai nebūtu tā, ka sliktas kvalitātes un piesārņojošs apģērbs no trešām valstīm ir visrentablākā un cenas ziņā pieejamākā iespēja sievietēm ar mazāk labvēlīgu ekonomisko izcelsmi;
22. atgādina, ka tekstilrūpniecībā gandrīz 75 % sieviešu ir vidējā vai augstākā izglītība; šajā sakarībā pauž nožēlu, ka tekstilrūpniecībā vadošajos vai organizatoriskajos amatos sieviešu īpatsvars ir tikai 38 %;
23. atzīmē, ka tieši sievietes un visu vecumu sievietes bieži vien ir tās, kuras organizē, finansē, vada un popularizē iniciatīvas un labdarības organizācijas, kas saistītas ar tekstilizstrādājumu ražošanu un pārdošanu; uzsver, ka šādām organizācijām vēsturiski bijusi liela sociālā nozīme, jo tās gan radījušas nodarbinātības iespējas sievietēm, gan sniegušas palīdzību, atbalstu un labdarības atspaidu grūtībās nonākušām sievietēm;
24. aicina Komisiju ar tiešsaistes platformu starpniecību efektīvi sniegt informāciju un popularizēt to, cik nozīmīgi ir sieviešu vadīti ilgtspējīgi mazie un vidējie

tekstilrūpniecības uzņēmumi visā ES, lai tiem būtu lielāka redzamība un lai uzlabotu izpratni par videi draudzīgu uzņēmējdarbību, ko vada sievietes;

25. aicina dalībvalstis veicināt zinātnes, tehnoloģijas, inženierzinātņu, mākslas un matemātikas priekšmetu apguvi, lai labāk nodrošinātu, ka sievietēm tekstilrūpniecībā ir būtiska loma no visiem aspektiem, tostarp augsto tehnoloģiju mašīnu izmantošanā, kas bieži vien ir nepieciešama dažādās ražošanas procedūrās, un līdz ar to tiktu uzsvērtā saikne starp sievietēm, tehnoloģiju un tekstilizstrādājumiem;
26. aicina dalībvalstis veicināt gados vecāku sieviešu ekonomisko neatkarību un to izvirzīt par vēl vienu prioritāru uzdevumu turpmākajiem gadiem;
27. prasa vākt visaptverošus pēc dzimuma sadalītus datus, lai apzinātu sieviešu iesaistīšanos tekstilrūpniecības nozarē un jebkādas iespējamās atšķirības vai neatbilstības starp dalībvalstīm.

**INFORMĀCIJA PAR PIENEMŠANU
ATZINUMU SNIEDZOŠAJĀ KOMITEJĀ**

Pieņemšanas datums	28.2.2023
Galīgais balsojums	+: 24 -: 2 0: 3
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Simona Baldassarre, Vilija Blinkevičiūtē, Maria da Graça Carvalho, Margarita de la Pisa Carrión, Frances Fitzgerald, Lina Gálvez Muñoz, Arba Kokalari, Alice Kuhnke, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Radka Maxová, Karen Melchior, Maria Noichl, Carina Ohlsson, Samira Rafaela, Evelyn Regner, María Soraya Rodríguez Ramos, Christine Schneider, Michal Šimečka, Sylwia Spurek
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Michiel Hoogeveen, Ewa Kopacz, Elena Kountoura, Johan Nissinen, Katarína Roth Neved'alová, Pernille Weiss
Aizstājēji (209. panta 7. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Francisco Guerreiro, France Jamet, Łukasz Kohut, Ana Miranda

**ATZINUMU SNIEDZOŠĀS KOMITEJAS
GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAĶSTA**

24	+
ID	France Jamet
PPE	Maria da Graça Carvalho, Frances Fitzgerald, Arba Kokalari, Ewa Kopacz, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Christine Schneider, Pernille Weiss
Renew	Karen Melchior, María Soraya Rodríguez Ramos, Michal Šimečka
S&D	Vilija Blinkevičiūtė, Lina Gálvez Muñoz, Lukasz Kohut, Radka Maxová, Katarína Roth Nevedálová, Maria Noichl, Carina Ohlsson, Evelyn Regner
The Left	Elena Kountoura
Verts/ALE	Francisco Guerreiro, Alice Kuhnke, Ana Miranda, Sylwia Spurek

2	-
ECR	Johan Nissinen
Renew	Samira Rafaela

3	0
ECR	Michiel Hoogeveen, Margarita de la Pisa Carrión
ID	Simona Baldassarre

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums:

+ : par

- : pret

0 : atturas